

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਜੇ

ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ., -
ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਬੀਮਾ ਕੰਟਰੋਲਰ
ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1951

June 20th

1951 ਦੀ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 17

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਆਰਟੀਕਲ 226— ਬੀਮਾ ਐਕਟ (1938 ਦਾ IV) ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ-ਵਿਗਿਆਨੀ >- ਬੀਮਾ (ਸੇਧ) ਐਕਟ, 1950- ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਏ ਤੋਂ 52-ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 19(1) ਦੇ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹਨ। (f) (g) ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 31 (2) - ਕੀ ਕੋਈ ਕੰਪਨੀ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਜੁਪੀਟਰ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼- ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ- ਸੁਰਾ ਨੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀਮਾ ਨਿਯੰਤਰਕ ਦੇ ਜਨਰਲ ਇਨਸ਼ੈਂਸ਼ਨਸ -ਮੈਂਡਮਸ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ- ਢੱਕਣ। ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ।

v.

ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ, (i) ਉਹ ਧਾਰਾ 226 ਸ਼ਿਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ

ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਰਿੱਟਾਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲਰ

ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ

ਇੱਕ ਹੋਰ HI . ਲੇਖ ਦੇ ਤਹਿਤ

226, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਨੂੰ

ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੀ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਜੇ . ਬੀਮੇ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਹੈ

ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ, ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ।

(ii) ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52-A ਤੋਂ 52-G ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ।

(iii) ਕਿ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 52-ਏ ਤੋਂ 52-ਜੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ - ਉਹ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਐਫ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ ਜਾਂ ਖੋਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 31. ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਲਈ ਇਤਫਾਕਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 (2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਸੰਪਤੀ" ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ ਵਿੱਚ "ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਰਿਮ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਾਲਿਸੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਧਾਰਾਵਾਂ (5) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ (6) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਪਾਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਐਫ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। (2) ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(iv) ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਵਿੱਚ "ਨਾਗਰਿਕ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ

ਜੇ ਜੁਪੀਟਰ ਦਿ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਏ ਤੋਂ 52-ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 (1) (1) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 (1) (1) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਖੰਭ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਜਾਂ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲਿਮਿਟਡ *

(v) ¹ ^ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦ ਟਿਯੂਨ 52-ਏ (Joi me ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਐਕਟ) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਡ- ^ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਇਮਸਟ੍ਰੈਟਿਵ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬੀਮੇ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52 (1) ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਨੇ ਮੰਨਿਆ (i) ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਦਾ ਉਪਾਅ ਵਧੇਰੇ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਪਣੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

(ii) ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਦੋਂ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਲਈ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਰਦਾਸ ਬੇਨਤੀ:-

1

(a) ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਐਕਸਟੈਂਟ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। “ਏ” ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। *

(b) ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ।

(c) ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ।

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.
v.
A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਹੈ। “ਏ” ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਉਸਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲੈਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(d) ਕਿ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਲੈਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸਹਿਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1 ਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ।

(e) ਕਿ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ: -

(a) ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼, ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ।

(b) ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ।

(c) ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ।

(d) ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼।

(e) ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ।

(f) ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। “ਏ” ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪਹਿਲੇ

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ । ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਜੇ ਕੋਈ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(g) ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ (f) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਲਈ।

(h) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(i) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(j) ਪੀ.ਆਰ.ਦਾਸ , ਪਟਨਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਐਮ.ਪੀ., A. C. The Jupiter
ਅਮੀਨ ਅਤੇ ਕਪਾਡੀਆ, ਬੰਬਈ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਐਮ.ਸੀ. ਪੁਰੀ ਅਤੇ GYAN General In-
ਸਿੰਘ ਵੋਲਰਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ, surance Co.,

ਲਿ.

ਐਸ. ਸਿਉਧਰੀ, ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵੇਦ ਵਿਆਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਕੀਲ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ,
ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ। ^ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ

ਆਰਡਰ

of Simla, The
Controller of
Insurance and
another ਨੰ:

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਇਹ ਹੁਕਮ 1951 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਲਿਖਤਾਂ
17, 18 ਅਤੇ 19 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

Harnam
Singh J.

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ। 17 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1938 ਦੀ ਧਾਰਾ 52A ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ, ਬੰਬਈ, * ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ, ਲਿਮਿਟੇਡ, ਬੰਬਈ, ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਪਿਕਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟ ਐਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਮ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਕਾਮ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗਾ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ 'ਤੇ ਧਾਰਾ-+, ' ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਆਧਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

17 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ: ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ।

19 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਚ 1951 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 20 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 21 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਗਮ ਨੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਜੁਪੀਟਰ ੍ਰਾ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ੀ ^ ੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਜਨਰਲ ਇਨ-ਟੀ ^ ੇ» | ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ, ਪਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

v.
A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Harnam
Singh J.

26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਤਿੰਨਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੌਨ ਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਏ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਆਧਾਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਏ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਆਧਾਰ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਟ੍ਰਾਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਧਾਰਾ 14, 19 (ਐਲ) (ਐਲ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਤਿ ਵਿਅਰਥ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹਨ। f) ਅਤੇ (ਜੀ) ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 31, ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52x\ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੈਨ ਡੈਮਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾ 14 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ 1951 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਰਿੱਟਾਂ ਨੰ. 17 ਅਤੇ 18 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਈਆਈਡੀਏ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿੱਟ; certiorari ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A ਅਧੀਨ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ¹ ^{es-} ^{su} rance Co/pondents ਫਿਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲਿਮਿਟਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਐਕਟ ਕਰੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕੋਲ v ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੰਟਰੋਲ-[^].STM^ T^ler ^ੳ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਗੂ ^ੳ ਆਰ a ^ੳ d ^{fi} ਅਤੇ 31 ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(^ੳ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ' ਹਰਨਾਮ

ਸਿੰਘ ਜੇ.

1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮਿਸ ਸੈਲੇਨਿਅਸ ਰਿਟਸ ਨੰ. 17 ਤੋਂ 19 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਹਾਇਕ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹਾਂ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ 1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 17 ਅਤੇ 18 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ

ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਨੇ ^{ਰਾਇਟਸ} ਆਫ ਗਾਰਬੰਧੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਬਨਾਮ ਪਾਰਲਾਕਿਮੇਡੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1), ਹਾਮਿਦ ਹਸਨ ਨੋਮਾਨੀ ਬਨਾਮ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਰਾਏ (2), ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੇਨਾਕਸ਼ੀ ਮਿਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਸੂਬਾਈ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (3).

24 ਮਈ 1951 ਨੂੰ ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਬੁਬਕਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਅੱਫ਼ਰੂ ਰਾਮ, ਨਿਗਰਾਨ-ਜਨਰਲ, ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, (4) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ।

- (1) (1942-43) 70 IA' 129.
- (2) ILR (1948) Vo 1 Cal. 230.
- (3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 4949:yC 307.
- (4) ਸਿਵਲ ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ. (ਲਿਖਤ) 1951 ਦੀ 15 ਨੰ.

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.
v.

A
Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and

Harnam
Singh J.

ਆਰਟੀਕਲ 226(1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

“226 (1) ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਰੇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ - ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।, ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਰਿਟ, ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਹਬੀਅਸ ਕੋਰ ਪੁਸ, 'ਮੈਨਡਮਸ, ਮਨਾਰੀ, ਕੋਓ ਵਾਰੰਟੋ ਅਤੇ ਸਰਟੀਓਰੀ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ, ਰਿੱਟਾਂ ਸਮੇਤ। ”

ਸਾਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ - ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਰਿੱਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ- 1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਰਿਟ ਨੰ. 17 ਤੋਂ 19 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਨੂੰ

ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਰਿੱਟ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵੱਲ ਦੇਖਦੀ ਹੈ।

ਗਰਾਬੰਧੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਇਤਾਂ ਬਨਾਮ ਪਾਰਲਾਕੀਮੇਡੀ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਪਾਰਲਕੀਮੇਡੀ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗਰਾਬੰਧੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਇਤਾਂ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਪਰ ਪਾਰਲਕੀਮੇਡੀ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਅਤੇ ਗਰਬਨ ਵੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਰਾਇਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(1) (1942-43) 70 ਆਈ.ਏ. 129.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਜੱਪੀਟਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਲਕੀਮੇਡੀ^{ਏਨੀ ਆਜੇਨ} ਅਤੇ ਗਾਰਬੰਦੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਰਾਇਟ ਸੁਰਨ (j^o -) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਹਾਈ ਕੌਰਟ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਕਸਬੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਿਮਲਾ, ਮਾਲੀਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। 26 ਦਸੰਬਰ 1800 ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਚਾਰਟਰ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

“ਇੱਥੇ ਸਵਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 26 ਦਸੰਬਰ 1800 ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਚਾਰਟਰ 'ਤੇ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੱਚੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਚਾਰਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1861, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ।”

ਹਾਮਿਦ ਹਸਨ ਨੌਮਾਨੀ ਬਨਾਮ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਰਾਏ (1) ਵਿੱਚ ਸਰ ਜੌਹਨ ਬਿਊਮਾਉਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:-

ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1861 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਤੇ 1865 ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਜੋ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ *quo tvarranto* ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਕਲਕੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਹੜਪਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(1) ILRJ 194b) Vol | Cal. 230.

The Jupiter
General* In-
surance Co.,

ਸੀਮਾਵਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

v 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਮਿਦ ਹਸਨ ਐਨ ਓਮਾਨੀ ਬਨਾਮ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਰਾਏ (1), ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9, * ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1851, ਅਤੇ 1865 ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਕੰਟਰੋਲਰ, ਐਨ m
ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨਾਕਸ਼ੀ ਮਿੱਲਜ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸੀਅਲ ਟੈਕਸਟਾਈਲ
ਇਕ ਹੋਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2) ਸਰ ਮਾਧਵਨ ਨਾਇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

“ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ 'ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ' ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ” ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਧਾਗੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮਦੁਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜਾ-ਪਾਲਯਮ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਬੁਣਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ 'ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਧਾਗੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ' ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ। ਮਦੁਰਾ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲਯਮ ਦੋਵੇਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ - ਡਿਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਧਾਗਾ ਮਦਰਾਸ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਗਾ ਅਜੇ ਵੀ ਮਦੁਰਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਇਹ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨਾਕਸ਼ੀ ਸਿਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 45, ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ "ਕੋਈ ਖਾਸ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਅੱਗੇ। ਇਸਦੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ”

- (1) ILR 1948 1 ਕੈਲ. 230.
- (2) (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1949 ਪੀਸੀ 307.

ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਦਾ ਪਦਾਰਥਕ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

- ਜੁਪੀਟਰ

ਜਨਰਲ ਇਨ-

³ TM^ C ^0' ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ -' ► ਫੋਰਟ ਵਿਲੀਅਮ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ *

ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਨਿਆਂ-ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਡਿਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਕਿਸੇ Pu^i c^r^ ਦਫਤਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੋਵੇ '! ਹਰਨਾਮ

ਸਿੰਘ ਜੇ.

► ਮੈਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਰਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤੱਥ ⁰ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਸ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, • 1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮਿਸ ਸੈਲੇਨਿਅਸ ਰਿੱਟ ਨੰ. 17 ਤੋਂ 19 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕੋ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877, ਜਾਂ ਚਾਰਟਰ ਐਸਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਧਾਰਾ 226 ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨਾ।

ਸ੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿੱਟ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹੈ

ਜੁਪੀਟਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਜਨਰਲ ਇਨਕਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ 8Uran j; d c ° Pure ^ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਰ. ਦਾਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਮਲਾ, ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਬੀਮਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਅਤੇ 31 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤ ਜਾਂ another ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹਨ।

ਹਰਨਾਮ

ਸਿੰਘ ਜੇ, ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਅਤੇ 31 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

52 ਏ. ਜਦੋਂ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (1) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਹੈ। ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉ।

- (2) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਰਾਏ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- (3) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੁੜ- ਮੁਕੰਮਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- (4) eDera J 11 'ਪੇਟੈਂਟ' ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਜੁਪੀਟਰ ਸਰਰ ^ਹਾਲ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ , ਪਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੀਤੀਆਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ©ਫ ਸਿਮਲਾ, ਦ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਜੇ ਐਨ ਜੇ ਟੀ ਆਈ ਐੱਫ ਬੀਮਾ ਅਤੇ
- (5) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਰਨਾਮ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਨ-ਸਿੰਘ ਜੇ. ਰਤਨ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- (6) ਕੰਟਰੋਲਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਟਰੇਟਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਰੇਗਾ। ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

52 ਬੀ. ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ of the ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ- (1) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਰੀਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੋਰਸ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਆਮ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ:-

- (a) ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ

- (b) ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ J ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ (ਕੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.
v.
A .Rajagopala
n
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another
Harnam
Singh J.

ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬੋਨਸਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਘੱਟ ਰਕਮਾਂ ਲਈ ਅਸਲ ਬੀਮੇ ਦੀ ਰਕਮ) ;

(c) ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ; ਜਾਂ

(d) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਲਾਹ ਯੋਗ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

- (2) ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ , ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।
- (3) ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ - ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਮੈਮੋਰਨ ਡਮ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੰਪਨੀ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ।

52 ਸੀ. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਉਹ ਲਗਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।) ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ (ਪਾਲਿਸੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਜਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ।

52 ਡੀ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ

ਇਹ ਅਣਚਾਹੇ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ- ^ ਉਹ ਜੁਪੀਟਰ ਮੈਂਟ ਲਾਗੂ ਰਹੇ, ਕੇਂਦਰੀ

ਸਰਕਾਰ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਡ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਯੂ. ਇਨ-ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੋਰ-“/ ਸ਼ਿਮਲਾ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਹਿਤ ਸੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ। ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ.

52 ਈ. ਐਡਮਿਨਿਸ ਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ । ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਏ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

52F. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ। ਜੇਕਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਤੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ, ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਓ. ਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

52 ਜੀ. ਧਾਰਾ 52 ਏ ਤੋਂ 52 ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ । (1) - ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 52A ਤੋਂ 52C ਸਮੇਤ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਤ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.

v.
A Rajagopalan
of Simla, The C
ntrol ler of
Insurance and
another

Harnam
Singh J.

INDIAN LAW REPORTS

ਸੈਕਸ਼ਨ 52A, ਸੈਕਸ਼ਨ 52B, ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 52D ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ
ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ। "

ਹੁਣ, ਇਹ. ਬੀਮਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1950 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ -
20 ਮਈ 1950 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ
ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:-

(i) ਕਿ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਅਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ
ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ

(ii) ਕਿ ਅਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ
ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਸੂਚੀ ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਨੰ. 43, 44 ਅਤੇ 47 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਣ
ਤੱਕ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕੰਮ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ
ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ
ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਅਤੇ 31 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 19 ਅਤੇ 31 ਆਰਕ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ :-

19 (1) ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ -

* * , * * * ♦ *

(f) io ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ, ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣਾ;
ਅਤੇ

(^) ਕਿਸੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਿੱਤਾ, ਵਪਾਰ
ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ।

♦ ♦

, * * * * *

31 (1) No person shall be deprived of his pro-
perty save by authority of law.

ਦਿ ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇਨ
ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕੰ., ਲਿਮਿਟੇਡ ਵੀ.
ਫ ਸਿਮਲਾ ਦੀ ਮਾਲਕੀ

(2) No property, movable or immovable,

ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ^
Insurance and
another

VOL- V L INDIAN LAW REPORTS ਉਦਯੋਗਿਕ
 ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਮੇਤ। ਅਦਾਰੇ, ਜਨਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ
 ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਉਦੇਸ਼ - - - ਅਜਿਹੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ
 ਹਰਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਨੂੰ
 ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
 ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ com ਦੀ ਰਕਮ
 ਨੂੰ ਫਿਕਸ ਕਰਦਾ ਹੈ
 ਪੈਨਸ਼ਨ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਢੰਗ
 ਨਾਲ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

♦**♦♦

ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਸਵਾਲ ਦੀ ਸੋਚ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਸਭ ਤੋਂ
 ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਬੋਝ
 ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ।
 , ਅਤੇ, ਦੂਜਰਾ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਾਈਡਨ (1) ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਕੋਲੰਬੀਆ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ
 ਵਾਟਸਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ "ਪਥ ਅਤੇ ਉਪ -
 ਰੁਖ" ਇਸਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੈ।

ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਏ
 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ
 ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ
 ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ
 ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ।

(1) (1899) AC 580.

The Jupiter General Insurance Co., Ltd. ਸੈਕਸ਼ਨ 52B ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਅਤੇ
 ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
 ਕਿ ਇਥੋਂ ਦਸੇ ਗਏ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ:-
 v.
 A Rajagopalan of Simla, The Controller of Insurance and another ਹਰਨਾਮ
 (1) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ;
 (2) ਅੰਦਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ
 ਸਿੰਘ ਜੇ ਸਰੋਰ; ਅਤੇ

(3) ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ। >

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ
 ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ

ਸੈਕਸ਼ਨ 52C ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸੇਲ ਜਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਪੂਰਵ ਨਿਆਇਕ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 52D ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52F ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਸਾਲਸ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇੰਚਾਰਜ ਫੰਕਟਸ ਆਫਸੀਓ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੁਪੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਲੇਖ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੰਪਨੀ ਹੈ।
ਉਹ ^^ ਜੇ ਐਨ " 0 ■

ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬੀਮਾਕਰਤਾ। ਤੇ .

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਸ਼ੇਅਰ-ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ, ਇਹ ਅਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ----- ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਮ-ਹਰਨਾਮ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਅਤੇ 31, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 31, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ:-

- (a) ਅਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (b) ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (c) ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ
- (d) ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂ

ਹੁਣ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਤੀਜੀਆਂ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਰਾਈਟਿਡ ਮਾਲਕ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜੋ ਵੀ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਜਾਂ ਉਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਹੱਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੀ

C ^ e ^ m ^ e ਜੋ ਮੂਲ Insumnc ^ d ^ r ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ- ਹੋਰ 3 ^ @S ਸਾਬਕਾ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ■ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ -----, ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਅਸਲ ਧਾਰਕ ਵਿੱਚ ਹਰਨਾਮ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਥਿਤੀ-ਸਿੰਘ ਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜਾਂ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਭੋਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 31(2) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ 'ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਪੀ.ਆਰ. ਦਾਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਤੇ? ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 (2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹੁਣ, ਸ਼ਬਦ "ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ" ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਇਕਵਚਨ ਕਿਸਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਧਾਰਣਤਾ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਡਿਗਰੀ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਸੰਪੱਤੀ" ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਆਮ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਤੰਗ ਭਾਵਨਾ, "ਸੰਪੱਤੀ" ਵਿੱਚ ਜੁਪੀਟਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੂਰਵ ਸੰਪੱਤੀ ^{^ Co *} ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਉਸਦੀ [^] ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ [^] ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਜ਼ਮੀਨ, ਚੁੱਲ੍ਹੇ, ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ; ਪਰ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਨਹੀਂ, ਤੀਜੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ^{^3^} ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ *ਰਿਮ ਦੋਵੇਂ ਹਨ। ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਮ ਵਿੱਚ* ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹਰਨਾਮ ਹੈ, *ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ* ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤੋਂ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਹੋਲਡ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਹੋਲਡ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਜਾਂ ਕਾਪੀ

ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ; ਪਰ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਤੰਗ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਿਕ ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥਕ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਂ ਉਹ ਵਸਤੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ। ਮੈਂ ਇਸ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜੂਰੀਸ ਪੂਡੈਸ, ਦਸਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨੇ 423-424 'ਤੇ ਸਾਲਮੰਡ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਡਾ ਹਰਬਰਟ ਬਰੂਮ ਦੁਆਰਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਬਲੈਕਸਟੋਨ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਖੰਡ I, ਪੰਨਾ 163 ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ-

"ਤੀਸਰਾ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਹਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਕਮੀ ਦੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਕਮੀ ਦੇ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੀ ਮੁਫਤ ਵਰਤੋਂ, ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ' ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ. "

ਮੇਰੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਸੰਪੱਤੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ " *ਰਿਮ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ* " ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਲਾਭ ਧਾਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਸੰਪੱਤੀ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। (2)। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਟੋਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ

VOL- V 1
ਦਾਈ-ਯੁ—♦« INDIAN LAW REPORTS

General In-
surance Co.,
Ltd.
v.
A. Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

ਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਲਈ ਜੁਪੀਟਰ ਵਾਪਸੀ
ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮਤੇ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਸ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ
'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਲਾਭ ਰੀਮ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ
ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਾਪਤ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਸੰਪੱਤੀ" ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਰਨਾਮ ਇਨ ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1),

ਮੁਖਰਜੀ,

ਸਿੰਘ ਜੇਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ-ਹੋਲਡਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ।
ਉਸ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ
ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ
ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦੇ
ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ
ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਕਣਯੋਗ com ਮੋਡੀਟੀ ਵਾਂਗ
ਸ਼ੇਅਰ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂ ਟਰਾਂਸਫਰ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ
ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਥੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਚ, ਭਾਵੇਂ ਅਸਿੱਧੇ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ
ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ
ਕੰਪਨੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਖਤਮ
ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ
ਕੁੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ। "

ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, 'ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ
ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ
ਹਿੱਤ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ
ਉਹ ਕਰੇਗਾ

(1) ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸ.ਸੀ. 41.

ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਜੁਪੀਟਰ ਪੋਜ਼ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਮ-ਜਨਰਲ ਇਨਪੁਰਗਡ ਕਨੂੰਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਿਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਰੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਦੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ, ਕੰਪਨੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਬੰਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ^{TM 3^} ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹਰਨਾਮ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1951 SC 41 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਪੀ.ਆਰ. ਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਕੰਪਨੀ ਦੀ "ਸੰਪੱਤੀ" 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਦਾਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 31(2) ਵਿੱਚ "ਸੰਪੱਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਜਾਂ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 31(2), ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਸੰਪੱਤੀ"। ਜੇ ਨੇ ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:-

"ਪਰੀਖਣ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਸਿਰਫ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ :-

“ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਂ ਐਕਟ ਨੇ ਆਰ

(1) AXIL 1951 SC! 41.

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਟੀ ਵੀ.ਐਲ. v ਆਪਣੀ 'ਸੰਪੱਤੀ' ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ-ਹੋਲਡਰ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਅਛੂਤੇ ਰਹਿ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ

The Jupiter
General In-
surance Co.>
Ltd.
v.
A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another.

and A.R. 1951 S.C. 41 at p. 63

Harnam
Singh J.

'ਤੇ ਬੇਕਾਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇ ਦੀ 'ਸੰਪੱਤੀ'। ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। "

ਇਹ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅਸਪਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (1) 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1) ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਚਾਰੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1950 ਦੇ ਐਕਟ XXVIII ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ:-

“ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਹੈ। ”

ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਜੁਪੀਟਰ ਦੀ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਜਨਰਲ ਇੰਨ- ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਟੈਸਟ ਸੀ, ਸੂਰਨ ਐਲ.ਟੀ.ਡੀ. Co " ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ y ' ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਕਮੇ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ। ਸਿਮਲਾ ਦਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਸੀ,

ਹਰਨਾਮ

ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੇ. v. ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ (1) ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ

ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਅਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਰਤਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰੋਕਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਰਕਮ। ਦਰਅਸਲ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹੀ ਇਤਫਾਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 31(2) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ "ਸੰਪਤੀ" ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52A(5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮੈਨ ਏਜਮੈਂਟ ਤੋਂ ਵੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭਰਮਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ * ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਿੱਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਨਸਰਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੁਆਰਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀਆਂ-

ਜੁਪੀਟਰ ਨੇ ਸੀਵਿਯਾਨਕ ਕੰਪਨੀ, ਟਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 19(1)(f) ਅਤੇ (g) ਦੇ ਜਨਰਲ ਇਨ-ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।
ਲਿਮਿਟੇਡ

ਸੀਵਿਯਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਅਨੁਛੇਦ 19(1) ਸ਼ਿਮਲਾ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ-ਕੰਟਰੋਲਰ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਸਿਊਸੇਗ ^ ਤੋਂ (6) ਆਰਟੀਕਲ ਉਹ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਰਨਾਮ-ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਜਾਂ ਆਮ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਆਰਟੀਕਲ 19(1)

ਸਿੰਘ ਜੇ. (f) ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 19(1) (g) ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿੱਤੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਰਟੀਕਲ 19(1) (f) ਅਤੇ (g) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਫੰਡਾ ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਧਾਰਾਵਾਂ (5) ਅਤੇ (6) - ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(f) ਅਤੇ (g) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿੱਤੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਧਾਰਾਵਾਂ (5) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਣਗੌਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਤੇ (6) ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ 'ਆਰਟੀਕਲ 19 (1)(f) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਾਂ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਰਟੀਕਲ 19 ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ' ਇੱਕ *ਨਾਗਰਿਕ' ਹੈ।

ਜੁਪੀਟਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਮ ^^^ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ।

^^ ਦੇ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5, ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ^{Letl ਨੂੰ} ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ- v.

(i) ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ;
ਦਾ ਕੰਟਰੋਲਰ

ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ
of ਸ਼ਿਮਲਾ, ਦ

•- ■

- . ਬੀਮਾ ਅਤੇ

(ii) ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ
ਆਪਣਾ ਨਿਵਾਸ ਸੀ; ਅਤੇ

Harnam
Singh J,

(iii) ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ
ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 367 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼
ਐਕਟ, 1897, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ
ਪਾਠ ਦੀ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(39), ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

'ਵਿਅਕਤੀ' ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ। "

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(39) ਦੇ ਅੰਦਰ
ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ।

ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਡੋਮੀਸਾਈਲ
ਉਹ ਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਨਿਵਾਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਹੈ। ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਡਾਇਸੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ,
ਛੇਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਅਧਿਆਇ 2, ਨਿਯਮ 18, ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ
ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਕਾਮ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ
ਨਿਵਾਸ ਸੀ।

ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ
ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਿਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਜੁਪੀਟਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਜਨਰਲ
ਇਨਟ੍ਰੋਲ ਦਾ ਦੇਸ਼, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਰਿਜ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੇ ਦੇ ਦੇ
ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਡੀ. ਤਿੰਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਿਸ਼ਾ- A ਰਾਏਕੋਪਾਲਨ ^{ਰੋਟ} ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਬਈ
ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਮਲਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ- ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ

ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦਿਸ਼ਾ। ਟ੍ਰੇਪਿਕਲ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀ- ਇਕ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਈ ਪੀਰੀਅਡ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਜੇ. ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਨਾਗਰਿਕ" ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। Corpus Juris Secun dum, Volume XVIII, ਪੰਨਾ 389 'ਤੇ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਰਟੀਕਲ IV ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1) ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ XIV, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1787 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ IV ਦਾ 2(1) ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ”

ਆਰਟੀਕਲ XIV ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

L " ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਾਂ ਨੈਚੁਰਲਾਈਜ਼ਡ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਛੋਟਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਏਗਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ। ”

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਆਮ ਉਦੇਸ਼। ਆਰਟੀਕਲ 5 ਦੇ ਜੁਪੀਟਰ ਕਲਾਜ਼ (a) ਅਤੇ (b) ਕੋਰ-ਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 6 ਅਤੇ 8 ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਜੋ v.

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਆ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ $j^{\wedge T}$ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। $j^{\wedge T}$ ਆਰਟੀਕਲ 19(1)(a) ਤੋਂ (e) ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਨੁਛੇਦ 39 (ੳ) ਵਿੱਚ "ਨਾਗਰਿਕ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ"। ਮੈਂ? ar

P an 2

ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(f) ਅਤੇ (g) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਕੁਦਰਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਜੇ ਫਿਰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਰੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਮਿਤ ਮਿਆਦ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 13(2), ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ - ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ " ਪਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ '* ' ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਏ . _ _ _ _

“ ਲੇਖ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੂਰਵ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੋ

. ਜੇ

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.

v.
A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Harnam
Singh J.

ਮਤਲਬ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਛਿੱਕ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ

ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ੇਵਿੰਗ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਦੰਡਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀ- ਵੈਟਿਵ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸੱਚੀ ਪਹੁੰਚ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਡੀ ਟੈਨੂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਢੰਗ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। "

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਪਗਨਡ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਪਗਨਡ ਕਨੂੰਨ ਦਾ "ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ" ਬੀਮਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ।, ਦੋਸ਼ਬੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾ 19(1)(f) ਅਤੇ (g) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31(2) ਵਿੱਚ ਨਜਿਠੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 19 ਅਤੇ 31 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾ 19(1)(f) ਅਤੇ (g) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31(2), ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 13(2), ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ। ■ * :! >

ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ^ਜੁਪਰਟਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਸੂਰਾ ^ ਦੋ ਸੀ ਜੋ ਹਨ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਾਰਵਾਈ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A' ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ jnsuranGe 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਵੇ ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ

v.

another

Harnam
Singh J.

ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ। ਹੁਣ, "mc^{wia} ;;t^" ਅਤੇ ^fcertiorari" ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ

ਸਰਟੀਓਰੀ " ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਅਤੇ ਮਨਾਹੀ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 52A ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। *ਹੁਕਮਨਾਮੇ* ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਲਿਖਤਾਂ ਨੰ: 1*7 ਤੋਂ 19 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਬਨਾਮ ਜੌਨ ਈਸਟ ਆਇਰਨ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ (1) ਦੇ ਲੇਬਰ ਰਿਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਲਾਰਡ ਸਾਈਮੰਡਜ਼ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਜ ਓਵਰਲੈਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇੱਕ ਚੌੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੇਸ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

(1) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1949 ਪੀਸੀ 129

ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜੁਪੀਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਸੂਚਕ (^"ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਮਿਟੇਡ ਹੈ।" ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। .

ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਲਾਗੂ ਟੈਸਟ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੰਬਈ ਬਨਾਮ ਖੁਸ਼ਾਲਦਾਸ (1) ਦੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਾਨਿਆ, ਸੀਜੇ, ਨੇ ਕਿਹਾ:-

ਹਰਨਾਮ
ਸਿੰਘ ਜੇ.

« ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੂਪ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। "

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਹੁਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A(1) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ:-

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A(1) ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

“ 52A (1) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ , ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇ , ”

ਹੁਣ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਏ (1) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ । ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ * ਅਦਾਲਤਾਂ

ਯੂ) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1950 ਦਾ ਸ. ਸੀ. 222*

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52A (1) ਦੇ ਟਿੱਪਣੀ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਫਿਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ

v ਦੀ ਰਿੱਟ

ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਿਮਲਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਏ (1) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਲਿਆਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਵੈਸਟਮਿਨਿਸਟਰ ਬਨਾਮ ਲੰਡਨ ਦੇ ਮੇਅਰ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਹਾਲਸਬਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਨਾਰਥ-ਵੈਸਟਰਨ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ (1) -----ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਹੈਲਸਬਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ:- - ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ.

"ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੇ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਪੀ.ਆਰ. ਦਾਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 52 ਏ(1) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A(1) ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਰਥ- ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52A(1) ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਸੰਭਾਵਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਿਜ਼ਲਟ ਪੌਡੈਂਟਸ ਲਈ ਵਕੀਲ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਏ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਅਖ਼ਤਿਆਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A (1) ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ। ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲਰ। ਦਰਅਸਲ,

(1) (1905) ਏ ਸੀ. 426.

ਜੁਪੀਟਰ ਜ਼ੇਇਹ ਸਵਾਲ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ- ਸੈਕਸ਼ਨ v < 52A(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਰੈਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਜਨਰਲ ਇਨ ^, ਜੇ ਐਨ ., ਭਾਗ ਚੱਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ :-

A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Harnam
Singh J.

"52 ਏ. (ਜੇ) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ, ਜੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਏ(1) ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਮ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੋਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਆਧਾਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸੰਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਹਿਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵੈਧ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਪੋਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Having regard to my conclusion that on the facts The Jupiter and circumstances of these cases a writ of prohibition General Inis not the appropriate remedy, it is not necessary to dis-^{suran^ Co} cuss whether the Controller exercises quasi-judicial v>'

functions within the second part of section 52A(2) of A Rajagopalan the Act. The sole question that calls for decision*isof Simla,, The of whether the conditions for the issuance of a ^{Controller of Insurance and} writ *mandamus* are satisfied.

another

ਹਰਨਾਮ

ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਿੰਘ ਜੇ.

⁴ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ, ਬੰਬੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

- (i) ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ;
- (ii) ਉਪਰੋਕਤ-ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ; ਅਤੇ
- (iii) ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ-ਨਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਇੱਕ ਤਰਕ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। "

ਟ੍ਰੇਪਿਕਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ:-

** (i) ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ; ਅਤੇ

(ii) ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ
> ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣਾ
ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕ। "

ਦ ਜੁਪੀਟਰ ਇੰਪਾਇਰ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਾਈਫ਼ ਐਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
ਆਮੂ ਵਿੱ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ, ਬੰਬਈ, ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰ

- ਲਿਮਿਟੇਡ ਨੋਟਿਸ ਹਨ:-
 ਵੀ.
 ਸ਼ਿਮਲਾ, ਦ
 ਬੀਮਾ ਅਤੇ
 ਹੋਰ
 ਹਰਨਾਮ.
 ਸਿੰਘ ਜੇ.
- (i) ਉਪਰੋਕਤ-ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ;
- (ii) ਉਪਰੋਕਤ-ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਟੋਕਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕ;
- (iii) ਉਪਰੋਕਤ-ਨਾਮੀ ਈਡੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਫੰਡ - ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ;
- (iv) ਉਪਰੋਕਤ-ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਜਾਂ ਹਨ; *
- (v) ਉਪਰੋਕਤ-ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਅਤੇ
- (vi) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪਾਲਿਸੀਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਡਬਲ ਬੈਰਲ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ, ਦੂਜਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮੇ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਖਾਸ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੁਣ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A (1) ਨੂੰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A (1) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ-ਦਿ ਜੁਪੀਟਰ ਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੋਟਿਸ? ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੁਆਰਾ 26 ਫਰਵਰੀ 195 ਨੂੰ 19 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਸੈਕਸ਼ਨ 52A (1) ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਜੱਜ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਮਲਾ^੧ ਹੋਣ ਦੇ ਮੌਕੇ

ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਹੱਦ ਹੈ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ^{^o} _^ ^{^^} ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕੋਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੱਖਿਆ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।-----

ਹਰਨਾਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਏ (1) ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 52A (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52A (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਟਰ ਦੀ - ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਨੋਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੰਤਰਣ ਆਬਜੈਕਟ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ.

1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 17 ਵਿੱਚ, ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ (iii) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ (i) ਅਤੇ (ii) ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੰਤਰਕ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਟਾਈ ਮੋਡ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ 'F' ਵਿੱਚ, ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ, ਬੋਮ ਬੇ, ਨੇ ਰੱਖਿਆ:-

“ਤੁਹਾਡਾ ਨੋਟਿਸ, ਅਸੀਂ ਸਪੁਰਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਮਾਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੰਬਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.
v.
A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Harnam
Singh J.

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 109 ਅਤੇ 409 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਮ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮਦਨੋਜ਼ਰ, ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਂਚ, ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ- ”

ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਨੇ 14 ਮਾਰਚ 1951 ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਰੀ

ਰੱਖੇਗਾ, ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਗੋਪਾਲਨ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ - ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹੀ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਿਸਟਰ ਏ. ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

1951 ਦੀ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 18 ਵਿਚ ਨੋਟਿਸ ਨੰ. (iii) 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਆਧਾਰ। (iv), (v) ਅਤੇ (vi) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ (i) ਅਤੇ (ii) ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੰਤਰਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਪਾਇਰ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਅਤੇ 409 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

1951 ਦੀ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 19 ਵਿੱਚ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ - ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟ੍ਰੈਪਿਕਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿੱਚ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਰਿੱਟ ਦ ਜੁਪੀਟਰ ਨੰਬਰ, 19, 1951 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰੜਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਜਨਰਲ ਇਨ- ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸੁਰੱਖਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 9, 11 ਅਤੇ 13 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। -
ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। -

ਸ਼ਿਮਲਾ, ਦ

ਕੰਟਰੋਲਰ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਐਕਟ ਦੀ ਹਰਨਾਮ ਧਾਰਾ 52 ਏ(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਮ-ਸਿੰਘ ਐਕਸ ਪੈਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਕੰਪਨੀ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫੰਡਾਂ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ

ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52A(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਏ (1) ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ - ਫੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਪਾਰ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 17 ਪੀਐਫ 1951 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜੁਜ਼ਟਰ ਜਨਰਲ ਅਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਨੇ 14 ਮਾਰਚ 1951 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕੰਪਨੀ ਗੁਨਾਹ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਵਿੱਚ. 1951 ਦੀ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 18, ਸ੍ਰੀ ਦਾਮੋਦਰ ਸਰੂਪ ਸੇਠ ਨੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ

The Jupiter General Insurance Co., Ltd. ਮਿਸਟਰ ਵੀ. ਸੂਬੇਦਾਰ ਕੋਲ ਇੰਪਾਇਰ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਾਈਫ ਐਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬੰਬਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹਨਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ) V. A. Rajagopalan of Simla, The Controller of Insurance and ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਲੀਬਿਤ ਹੈ ਅਤੇ - ਅਧੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੋ.

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਿੱਟੇ ਹਨ:-

- 1951 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਮਿਸਲ ਲੇਨੀਅਸ ਰਿਟਸ ਨੰ. 17 ਤੋਂ 19 ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ;
- (b) ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52A ਤੋਂ 52G ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬੀਮਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1950 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;
- (c) ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52A ਤੋਂ 52G ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਵਿਯਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 (1) (f) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਹਨ;

- (d) ਕਿ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52A ਤੋਂ 52G ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹਨ;
- (e) ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52A (1) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ;
- (f) ਕਿ 1951 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਲਿਖਤਾਂ ਨੰ. 17 ਤੋਂ 19 ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਦਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ-

ਜੇਨੇਰਾ ^^^ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52A(1) ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਜੁਪੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਧ-
ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ; ਸੁਰਣੀ ਸੀ ੦"

(g) ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਿਮਲਾ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਹੱਦ ਦਾ v. ਇਕਲੌਤਾ
ਜਜ ਹੈ , ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52A (1) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ
ਜਾਣਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਦੇ

(h) ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ^{another}
ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ^{Harnam}
52 ਏ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ^{Singh J.}
ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ, 1951 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਲਿਖਤਾਂ ਨੰ. 17, 18 ਅਤੇ
19 ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੋਨੀ, ਜੇ. (1) ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬੰਬੇ, (2) ਇੰਪਾਇਰ ਆਫ
ਇੰਡੀਆ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬੰਬੇ, ਅਤੇ (3) ਟ੍ਰੋਪਿਕਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ
ਤਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ., ਲਿਮਟਿਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ, ਬੀਮਾ
ਕੰਟਰੋਲਰ, ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਆਦੇਸ਼
ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਾਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਮਿਸਟਰ
ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਢਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2 ਮਾਰਚ 1951 ਨੂੰ
ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਹ
ਕੇਸ 14 ਮਾਰਚ 1951 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ ਤਿੰਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਝ
ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ।

ਅਸੀਂ ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ
ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੂਆ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ
ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਪੀ ਆਰ
ਦਾਸ, ਸ੍ਰੀ ਅਮੀਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਮ ਐਲ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵੀ ਹੈ

The Jupiter heard Mr Veda Vyasa who alleged that the application
 General In- by the Empire of India Life Assurance Co., Ltd., was
 1 Co. not competent as a resolution had been passed stating
 Ltd. that the application was not to be pursued.

A
 Rajagopalan ■ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 17
 of Simla, The ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਨੇ ਬੀਮਾ ਐਕਟ,
 Controller of ਫਰਵਰੀ 1938 ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ
 Insurance and another ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਨ
 Soni J. ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਪਾਲਿਸੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ
 ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ
 ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼
 ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਬੀਮਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ
 ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ
 ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ, ਭਾਵ 17 ਫਰਵਰੀ 1951, ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ
 ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਨੋਟਿਸ
 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ 19 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਭੇਜੇ?
 ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ ਮਾਰਚ 1951 ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ।
 ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ 20 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 21
 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ
 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਕੀਲ
 ਦੁਆਰਾ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ
 ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਬੇਨਤੀ
 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 19 ਤਰੀਕ
 ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀ 'ਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ
 ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ
 ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਸਰੋਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ
 ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਮਟਿਡ 'ਚ ਦੋਸ਼ ਹੈ।

ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ
 ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ - ਬੀਮਾ
 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ

26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਨੇ, “—;— ਉਸ ਯੁਓਨੀ ਜੋ * ਦਿਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕੁਝ ਵੀ
 ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਅਦ 1 ਮਾਰਚ ਨੂੰ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, 2 ਮਾਰਚ 1951 ਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਕਪੂਰ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਕਰਨਾ ਸੀ ਉਹ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਉਸ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਹੋਰ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਗੁਆਸੀ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ; ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਰਟੀਓਰੀ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਨਾ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨਾ। ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਇੰਡੀਆ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਇਨਫੋਰਗਰਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੁਪੀਟਰ ਏ ਮੁਢਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਮਟਿਡ, ਲਿਮਟਿਡ "A" ਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਤਾ ਆਇਆ ਸੀ
v. ' ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਣ ਲਈ।

ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਮੁਲਤਵੀ 'ਸੁਣਵਾਈ' ਤੇ Qf ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ and Ju Piter ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਸਟਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਸੀ- ਸੋਨੀ ਜੇ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਲਿਆ ਸੀ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਬੰਬਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ

ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਲਕੀਮੇਡੀ ਕੇਸ (V) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ "ਉੱਤਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਣ ਜਾਮ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਲਕੀਮੇਡੀ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਿੰਨ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਦੰਗੇ ਸਨ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ (1) ਪਾਰਲਕੀਮੇਡੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਅਤੇ (2) ਸਨ। ਅਕਤੂਬਰ 1925 ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਧਿਆਇ 11, ਮਦਰਾਸ ਅਸਟੇਟ ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਮਾਰਚ 1926 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਨੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 168 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ 'ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਰਾਇਆ'। ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 1927 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੈਮੋਰੈਂਡਾ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਨੇ 1925 ਵਿੱਚ ਇੱਕ

(1) ILR, (1944) ਸੈਡ. 457 = (1942-43) 70 ਐਲ.ਏ. 129.

ਪਿਛਲੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼. ਰਾਇਟਸ ਦੇ ਐਪ- ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜੁਪੀਟਰ ਪੀਲ 'ਤੇ, ਉਸ ਬੋਰਡ ਜਨਰਲ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ^{ਲਿਮਿਟਡ} ' ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਿਚ ਸਿਰਫ 121 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਬਨਾਮ . ' ਇੱਕਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕਲੈਕਟਿਵ ਬੋਰਡ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। o 'ਸ਼ਿਮਲਾ, ਦ ਕਲੈਕਟਿਵ ਬੋਰਡ ਨੇ 9 ਅਕਤੂਬਰ 1936 ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 37 ਕਰ ਦਿੱਤਾ | ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 9 ਫਰਵਰੀ 1937 ਨੂੰ, ਟੀਬਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਏ----- ਕਲੈਕਟਿਵ ਸੋਨੀ ਜੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ। 5 ਨਵੰਬਰ 1937 ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਟਾਊਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਰਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੰਗੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਮਦਰਾਸ ਕਸਬੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਲ ਅਫਸਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਿਆ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਦਾ ਦਫਤਰ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੱਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਰ. ਦਾਸ ਨੇ

ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ਼ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਨੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਥਾਨ ਬਦਲ ਕੇ ਬੰਬਈ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਅਰਥਾਤ, ਟ੍ਰੈਪਿਕਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਦਾ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜੁਪੀਟਰ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਟਰੋਲਰ- ਜਨਰਲ ਇਨ-ਜੇਨਰਲ, SUrari Ltd ° ' ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ * ਹੋਰ ਦੋ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ-

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਹੁਕਮ, ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ। ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ °| ControlleroHEh ਇੰਸੋਰੈਂਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ prohibition ਜਾਂ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੇ ਮੱਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦ

ਸੋਨੀ ਜੇ. ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਸਹੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਕੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਕਿੰਗਜ਼ ਬੈਂਚ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਭਿਆਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਲੀਲ ਦੀ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਪਰ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸਖਤ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦਫਤਰ ਹੜੱਪਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋ-ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੋਤਾਨੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ (1)। ਇਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਦਫਤਰ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਕ ਐਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਾਹਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਸਿੱਲਜ (2) ਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਲਾਕਿਮੇਡੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੁਣ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(1) ILR (1948) 1 ਕੈਲ. 230-(1946-47) IA 120.

(2) ਏਆਈਆਰ 1949 ਪੀਜੀ। 307=(1948-49) 76 ਐਲ.ਏ. 191.

, ? ਆਰ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦ ਜੁਪੀਟਰ ਦੇ ਤਹਿਤ TM ਕੋ' ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਇਕੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਲਿ.

ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ v ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਹਾਲਤ ^{T^}

ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਵੱਧ $1^{^^}$ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਕਿੰਗਜ਼ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਹਨ। ਪਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਬਾਰੇ, ਮੈਨੂੰ ----- ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬੰਬਈ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਸੋਨੀ ਜੇ.

ਨੋਟ ਆਫ਼ 'ਕੇਸਜ਼ ਐਟ ਮਦਰਾਸ ਇਨ ਨਾਗਪਾਹ ਚਿੱਟੀ ਬਨਾਮ' ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਖੰਡ ਦੇ ਪੰਨਾ 135 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

ਰਚਮਾਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

ਆਰ

"ਉਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਢੰਗਾਂ ਅਤੇ - ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ : ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਹਰ ਮੌਕੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਤੋਂ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਪਰਤਾਏ ਗਏ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗਤ ਵਸਤੂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। "

ਤਿੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਉਪਾਅ ਵਧੇਰੇ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਬੰਬਈ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ।

(*) (1901) 12 ਈ.ਆਰ. 222 (235)।

• ਜੁਪੀਟਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, I Ltd '। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਸੀ।

ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ , ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੀ ਧਾਰਾ, ਬੀਸ਼ਨ 52-ਏ ਸੀਵਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। 52-A ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:- ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

" (1) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਸੋਨੀ ਜੇ. ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪੁਨਰ-ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(4) ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਾਲਿਸੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(5) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(6) ਨਿਯੰਤ੍ਰਕ ਜੁਪੀਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ^{enera} [^] ^J ⁿ " ਫਰਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕੇਸ ਦੇ ¹¹ ^{^^^^} ^o ਰੁਖ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ^v ^l ^a ^g ^u ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਹ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਐਨ. " ਸੋਨੀ ਜੇ.

ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਏ ਨੂੰ ਬੀਮਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1950 (1950 ਦਾ 47) ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 52-ਬੀ ਤੋਂ 52-ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ* ਜੂਨ 1950 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 52-

ਬੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਚਾਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਆਮ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹਨ, ਚਾਰ ਕੋਰਸ ਹਨ-

- (a) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ;
- (b) ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ (ਭਾਵੇਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਸਲ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੀਆਂ। ਬੋਨਸ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਬੀਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰੋ ਜਾਂ ਘਟਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਮਾਤਰਾ);
- (c) ਬੀਮਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ; ਜਾਂ
- (d) ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕੋਰਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦਿਖਣਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

¹

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੁਪੀਟਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਨਰਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੰਪਨੀ, °
ਲਿਮਿਟੇਡ

v.

ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਡੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
* another

Soni J.

“ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਣਚਾਹੇ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਡਮ ਇੰਸਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਵੀਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਦੁਬਾਰਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ।”

ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਈ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 52-F ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 52-ਜੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਤੋਂ 52-ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਤੇ 31 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਧਾਰਾ 19 (1), ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ਐਫ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਐਨਾ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ਐਫ) ਅਤੇ (ਜੀ. ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਸਾਰੇ ਚਿਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ-

(f) ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ, ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣਾ; ਜੁਪੀਟਰ ਅਤੇ

ਜਨਰਲ I"

*

ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੰ.,

ਲਿਮਿਟੇਡ

(g) ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿੱਤਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ।" ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਜੇ.ਐੱਫ. , ਦ

ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (f) ਅਤੇ (ਜੀ) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਬੀਮੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ
ਅਧੀਨ ਹਨ। ਹੋਰ

. ਸੋਨੀ ਜੇ.

ਇਸ ਲੇਖ ਦਾ C#Iuse (5) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:- x/1

“(5) ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ਡੀ), (ਈ) ਅਤੇ (ਐਫ) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਬੀਟਾਫੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ?
ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣਾ।

ਇਸ ਆਰਟੀਕਲ ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ: -

“(6) ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿਚਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ, ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਅਤੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਉਪ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿੱਤੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ”

ਦ ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇਨ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰ., ਲਿਮਿਟੇਡ ਧਾਰਾ 19 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-
 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ
 ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ, ਦ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ
 ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ-
 ਹੋਰ

ਸੋਨੀ ਜੇ.

- (a) ਜਿਸਦਾ ਜਨਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਜਾਂ
- (b) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਜਨਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਜਾਂ
- (c) ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਵਾਸੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ,

ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਰ.ਦਾਸ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ ਨਕਲੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਵਾਸੀ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ. ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 5 ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਕਲੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਭਾਗ II ਦੇ ਅਗਲੇ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 5 ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਨਾਗਰਿਕ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਐਕਟ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਹੋਵੇ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਉਹ ਚੁੱਕੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ? ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਅਤੇ (6; ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਸ਼ਿਮਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ,

v.

ਇੱਕ ਕੰਟਰੋਲਰ

ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਆਰਟੀਕਲ 31 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਸੀ।

ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਛੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ

-----;-

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

ਸੈਮੀ ਜੇ.

“ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ”।

ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੂਜੀ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਧਾਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:-

"(2) ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉੱਦਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। , ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਉਨਾ ਹੀ ਮਾਰਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਦੇ ਨਾਲ ਜੁਪੀਟਰ. ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਐਡ-ਜਨਰਲ ਇਨਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 52(2) ਲਿਮਿਟਡ 'ਆਰਟੀਕਲ 31' ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ' ਦੇ ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਕੰਪਨੀ। ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ- ਕੁਝ ਹੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ^ਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ। ਸੋਨੀ ਜੇ. ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ *ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਚੌਧਰੀ* ਬਨਾਮ *ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ * ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1)* ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਬਜ਼ਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਮੁਖਰਜੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 54 ਦਾ ਕਾਲਮ 2 ਜਾਂ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਦਾਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 63 ਦੇ ਕਾਲਮ 2 ਵਿੱਚ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦਾਸ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਮੁਖਰਜੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਪੀ.ਆਰ. ਦਾਸ ਨੇ ਪਟਨਾ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਏਆਈਆਰ 1950 ਪੈਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। 392, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52-D ਵਿੱਚ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਅਜੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਕੰਪਨੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਦ **ਜੁਪੀਟਰ** ਸ਼ੇਅਰ-ਹੋਲਡਰਜ਼ *ਕੁਆ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ* ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਜਨਰਲ ਇਨ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਵੇਚਣ ਜਾਂ ^{ਸਰਕ} ਕੰਪਨੀ, ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ^{vi} ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ। ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਮਲਾ ^{vii} ਪੱਖੀ, 52-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਭਾਲੀ ਗਈ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ d ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼- ਸੋਨੀ ਜੇ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਾ ਅਣਚਾਹੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ। ਇਸ ਰੱਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੀ ਪੈਨ ਹੈ? ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਡੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ

ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। .

ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ 1 ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨੰ: 43, 44 ਅਤੇ 47 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 246 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਸੂਚੀ 1 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਐਂਟਰੀ 43 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਬੈਂਕਿੰਗ, ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ ਵਪਾਰਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ, ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਪਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।"

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ। ਸ੍ਰੀ ਪੀ ਆਰ ਦਾਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਈ

The .
General
Insurance
Ltd.

67

PUNJAB SERIES

VOL. V

ਜੁਪੀਟਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਰੀ ^੧। ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਹੈ ਜੋ ^੦ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਾਪਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਇੱਕ ^v ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਕੰਪਨੀ। ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਧਾਰਾ 52-ਏ ਤੋਂ 52-ਜੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਲਈ [y Insurance and ਇਤਫਾਕਨ] ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਹਨ। ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ another ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀਆਂ Soni J. ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਥਿਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬੰਡਲ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੰਡਲ ਦੀ ਜਨਤਕ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦਵਾਰਕਾ ਦਾਸ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਬਨਾਮ ਸ਼ੋਲਾਪੁਰ ਐੱਸ.ਪੀ.ਜੀ. & Wvg. ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (1), ਚਾਗਲਾ, ਸੀਜੇ, ਨੋ ਪੰਨਾ 226 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਆਰਟੀਕਲ 31 (2) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੰਡਲ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ 'ਸੰਪੱਤੀ' ਨੂੰ ਗਠਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ * * * * *
ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਿੱਸੇ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਵੀਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "

ਪੰਨਾ 227 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

"ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਦੁਆਰਾ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਲਈ ਫਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕੇਸ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ v. ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। IA ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 52-A ਤੋਂ 52-G^੦ f Simla, ^{Til}® ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 0 31 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਹਵਾਲੇ Insurance and another ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) Soni J. ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਰਾਜ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਅਜਿਹੇ

ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਲੀਦਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਸ਼ਰਤਾਂ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ I ਦੀ ਐਂਟਰੀ 43 ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਦਾਸ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ (1951 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 41) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਨਾ 62, ਕਾਲਮ 2 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਇਸ ਲਈ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, "

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਦੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਵਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਬਾਰੇ ਜੋ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਉਹ ਅਤਿਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਜੁਪੀਟਰ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਜਨਰਲ ਇਨ-ਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਵਿਲੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ^{o., ^ ^ u n} ਆਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ, ਵਾਲੀਅਮ 3, ਪੰਨਾ 1589, v. ਦੀ ਕਲਾਸਿਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀ. ਇਹ ਸ਼ਾਅ ਦਾ ਹੈ, ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਸੀਜੇ, ਜੋ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਬਨਾਮ ਐਲਗਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (1) ਉਹ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦਾ ਹੈ, f^savs' - ਕੰਟਰੋਲਰ

^nother^ "ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ

- -----ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਸਿਵਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਸੋਨੀ ਜੇ. ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

- ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਰ ਮਾਲਕ; ਹਾਲਾਂਕਿ

ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਨੰਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਆਮ ਅਨੰਦ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ। ਇਸ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਧੀਨ ਹਨ

.....

ਉਹਨਾਂ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਜੋ ਆਮ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਆਮ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਐਨ

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਘੇ ਡੋਮੇਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, -----ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸੰਕਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ - ਇਸਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਸੀਂ ਸੰਕੋਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ; ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਢੰਗਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ, ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਕਾਨੂੰਨ, ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਟ ਈਟਰ ਪੈਨਲਟੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ, ਗੋਨਕਾਈ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਦੌਲਤ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਗੇ, ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ, ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ, ਸ਼ਿਮਲਾ, ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਵਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਰੋਤ ਇਸਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਸਰਤ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ।

ਸੋਨੀ ਜੇ.

ਵਿਲੋਬੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਾਲੀਅਮ II, 766 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਥੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ: -

“ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਸਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਇਸਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਜਨਤਕ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚਾਰਟਰਡ ਰਾਈਟਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਵਿਲੇਜ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਾਂਗ ਹਨ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀ. ਫਾਰਮ. ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਅਤਰਿਕ ਤੱਤ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਲਿਸ, ਪੰਨਾ 727 'ਤੇ, fmm ਕੁੱਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ¹k ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਪੰਨਾ 1223, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

"ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ, ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰ - ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਯਮ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.

v.

A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Soni

ਨਾ ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਭੋਗ ਲਈ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਨਿਰਵਿਘਨ ਆਨੰਦ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੈ, ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਹੈ :-

“ਜੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਕਲਿਆਣ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ—ਇਹ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ, ਜਾਂ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ३। ਜੁਲਮ, ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੀ।

ਪੰਨਾ 1775 'ਤੇ, ਵਿਲੋਬੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ: -

ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਭਿਆਸ ਯੋਗ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਚੀਰਫਾੜ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਅਰਥ -ਦੁਬਲੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲੱਭਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਰਜਿਤ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੰਮ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਲੱਭਦਾ ਹੈ।

The fundamental principle which is held to justify this exercise of State power is that no one shall so use his property or exercise any of his legal rights (i.e., legal in the

ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ) ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਮਲਾ, ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਜਾਂ

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ। ^{^^} ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਅਧਿਕਤਮ sic *utere trio et* ਹੈ, ਇੱਕ ਹੋਰ *ਏਲੀਅਨਮ ਨਾਨ ਲੇਡਾਸ*। ਪੁਲਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ - ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜਾ ਸੋਨੀ ਜੇ. ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਿੱਜੀ -----ਹਿੱਤਾਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਗੈਰ-ਮਾਮੂਲੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਰਾਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ *ਅਬਸਕ ਦੀ ਸੱਟ ਦਾ ਹੈ*”

ਸਾਡੇ ਸੀਵਿਯਾਨ ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 19 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸੀਵਿਯਾਨ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 31 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਲਿਸ ਨੇ *ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਬਨਾਮ ਐਲਗਰ* (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕੇਸ, ਅਤੇ ਪੰਨਾ 225 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸ, ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:-

“ਪ੍ਰਿੰਸਿਪ ਡੋਮੇਨ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ, ਲੈਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਮੁਗਲਰ ਬਨਾਮ ਕੰਸਾਸ (2) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ *bv* ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.
v.
A Rajagopalan
of Sinaia, The
Controller of
Insurance and
another
Soni J.

ਉੱਘੇ ਡੋਮੇਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਨਤਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਪਾਬੰਦੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਨਿਯੋਜਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਨਤਕ ਲਾਭ. ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ

ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕੁਝ ਵਰਜਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ।"

ਨੌਕਸ ਬਨਾਮ ਲੀ (I) ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ , ਅਤੇ ਕਿਹਾ: -

"ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੰਜਵੇਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੈਫਰੀ ਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:- 'ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ 1 ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਿੱਧੇ ਨਿਯੋਜਨ ਲਈ ਰੈਫਰ ਰਿੰਗ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ. 23 ਜੂਨ, 1984 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ , ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਭਾਰ ਅਤੇ ਵਾਯੂਓ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਿਯਮ ਸੀ। - ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਛੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਟੈਚ ਡਾਲਰ ਦੇ ਭਾਰ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਲ ' ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। . . ਪਰ ਕੀ ਕਦੇ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀਵੀ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ? "

(II W WaB ^T.

ਮੈਂ ਵਿਲੋਬੀ ਅਤੇ ਵਿਲਿਸ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਜੋ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੇਰੇ * ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪੋਰਟ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਨਿਯੋਜਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ PA d ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਵਿਨਿਯਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸੰਭਵ ਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ

ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਨੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਲਟਰਾਵਾਇਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਰਹੇ।

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.

v,
A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Soni J.

ਮੈਂ ਹੁਣ ਅਗਲੇ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮੁਅੱਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ; ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ, ਸਗੋਂ ਵਾਰਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦਾ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਵਰਨ ਦੇ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ; ਇਸ ਲਈ, ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਕੁਝ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ♦• ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦਮੀ* ਉਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਕੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਹਨ। ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਜ਼ਪੀਟਰ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡੀ ਕੰਪਨੀ, ^ as ^ cen ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ 'v_i' ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਦ ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਬਿਜਲੀ

ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ (1), ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

another

Soni J.

ਪੰਨਾ 207: "ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਦਨਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ/ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਪਈ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹੜੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਇਕ ਹੈ? ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਏ ਦਾ ਕਲਾਜ਼ (1) ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜੋ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, - ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੰਟਰੋਲਰ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜੱਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਮੌਕਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕੰਟਰੋਲਰ) ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜੋ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੀਲੇਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਨਕੁਡਾ ਅਲਟ ਵੀ.

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.

ਐੱਮ, ਐੱਫ ਡੀ ਐੱਸ ਜੈਰਤਨੇ (1), ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਨੂੰ ਡੀ-ਏ ਕਰਨਾ ਪਿਆ

ਸਮਾਪਤ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਂf ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਕੇਸ ਇਵਾਸ ਨਿਆਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਜਿਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਸੀ ਉਹ ਇਕ ਹੋਰ ਡਿਫੈਂਸ (ਕੰਟਰੋਲ ਆਫ ਟੈਕਸਟਾਈਲ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1945 ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 62 ਸੀ, -----ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਸੀ:-----ਸੋਨੀ ਜੇ.

"ਜਿੱਥੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਡੀਲਰ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਂ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 77 'ਤੇ, ਲਾਰਡ ਰੈੱਡਕਲਿਫ, ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਇਸਲਈ ਨਿਯਮ 62 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਦੇ ਹਨ, 'ਜਿੱਥੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਡੀਲਰ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ', ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੰਟਰੋਲਰ, - ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕੇ।

ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ■ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ? ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤ੍ਰਕ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਫੈਂਸ-ਧਾਰਕ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਉਸਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਕਦਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ* ਉਸਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਨੀ ਜੇ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਜਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਿੰਗਜ਼ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਰਡ ਹੇਵਰਟ, ਸੀਜੇ, ਨੇ ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ

ਚਰਚ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਕਮੇਟੀ (2), ਜਦੋਂ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, (ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

* ਫਿਰ ਲਾਰਡ ਰੈਡਕਲਿਫ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:-

“ਇਹ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 62 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ: ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ, ਕਿ ਧਾਰਕ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਪਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.
v.
A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Soni J.

ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਨੋਟਿਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲਾਇਸੈਂਸ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 62 ਦੁਆਰਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਕ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਹ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੰਤ੍ਰਕ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਡਿਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸੀਲੋਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 62 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਏ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਫਰਕ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, “ਕੰਟਰੋਲਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਵਿਅਕਤੀ ਚਾਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ

ਦੁਆਰਾ ਮੌਕਾ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੌਨ ਟ੍ਰੇਲਰ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਉਸ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ 'ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਇੱਕ ਕਿਰਪਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਵੇਕ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੋਈ ਕਰਤੱਵ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਤੋਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਹਨ। ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਜਿਸਦਾ ਜੁਪੀਟਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਇਨ-

ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇ (Co.) ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦਾ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ- ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ, ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ * ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸੋਨੀ ਜੇ.

⁴ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ

ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ- ;

ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਕੜੀ। ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
— ਪੱਛਮੀ ਅਫਰੀਕਾ ਤੋਂ ਪੈਟਰਸਨ ਬਨਾਮ ਅਕਰਾ (1) ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਪੀਸ ਪ੍ਰੀਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਿਆ:-

“ਜਿੱਥੇ ਵਾਧੂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਰੀ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਹੈ

* ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗਵਰਨਰ ਇਨ ਕਾਉਂਸਿਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪੱਖੀ -
ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਰੀ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਸੂਲੀ
ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਾਂਚ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, * ਉਸ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਲਾਗਤ ਹੈ।
ਉਕਤ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ

ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ

ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਬਾਰੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 348 ਅਤੇ 349 'ਤੇ ਕਿਹਾ:

“ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ

ਕਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਆਬਾਦ' ਸਨ, ਜਦੋਂ ■" ^ ਵਾਧੂ ਪੁਲਿਸ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ, ਅਤੇ

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.
v.
A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Soni J.

ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜ਼ਿਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਹੋਣ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜ਼ਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਸ਼ਬਦ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਕੰਸ਼ 'ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ' ਅਤੇ 'ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਨੁਸਾਰ' ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਪਜ਼ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਜ਼ਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਸਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਜਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਓਨੀ ਹੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣੂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਜੋ ਜ਼ਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਵਸਨੀਕ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ।

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਏ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ " ਜਿਵੇਂ

ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ"। ਵਾਕੰਸ਼ "ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ" ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ feral JUpi ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ 'ਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।

'ਸੁਣਵਾਈ। ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ

ਇੰਨਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੇ ਕਿ ਇਹ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉਪਯੋਗੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗਾ, ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਇੰਨੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਮੈਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਲਵਾਂਗੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕਾਂਗੀ ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਹੈ

—;-

ਅਤੇ ਸੋਨੀ ਜੇ. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 52-

ਏ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਲਾਰਡ ਹੈਵਰਟ, ਸੀਜੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, "ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ।"

ਸਾਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਰ. ਦਾਸ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲਾਰਡ ਰੈਂਡਕਲਿਫ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, *ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਕਮਿਸ ਸੀਨਰਸ* (1), ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਟਕਿਨ, ਐਲਜੇ, ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਲਈ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਅਡਵਾਨੀ ਦੇ ਬੰਬਈ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬਨਾਮ *ਖੁਸ਼ਾਲਦਾਸ ਐਸ. ਅਡਵਾਨੀ* (2) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਕਾਨਿਆ, ਸੀਜੇ, ਨੇ *ਰੀਜੀਨਾ (ਜੌਨ ਐਮ * ਇਵੋਏ) ਬਨਾਮ ਡਬਲਿਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ* (3), ਐਟਕਿਨ, ਐਲਜੇ, ਦ *ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਦਿ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਕਾਮ ਮਿਸ਼ਨਰ* (1) ਵਿੱਚ ਮਈ, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਸਕ੍ਰਾਟਨ ਅਤੇ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਸਲੇਸਰ, ਐਲ.ਜੇ.ਜੇ., ਦ *ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਲੰਡਨ ਕਾਉਂਟੀ ਕੌਂਸਲ* (4) ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ

(1) (1924) 1 KB 171. (2) AIR 1950 f.c 222
 (3) (1878) 2 LR Ir. 329 (326) (4) (1931) 2 KB 215

ਜੁਪੀਟਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨੇ 225 ਅਤੇ 226

ਆਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੰ.,

ਲਿਮਿਟੇਡ

v.

A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Soni J.

" ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਐਟਕਿਨ, ਐਲਜੇ, ਜਾਂ ਸਲੇਸਰ, ਐਲਜੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਹੀ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਫੈਸਲਾ

ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮਈ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ, ਸੀਜੇ, ਜਦੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਟਕਿਨ ਅਤੇ ਸਲੇਸਰ, ਐਲ.ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਈ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਸੀ.ਜੇ. , ਦੇ ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸੋਧੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਸ਼ਬਦ 'ਅਰਧ- ਨਿਆਂਇਕ' ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਨਿਆਂਇਕ ਤੱਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਥਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਘਟੀਆ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਐਕਟ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਐਕਟ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਥ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਖਰੀ ਬਿਆਨ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਨਰਲ ly ਦਾ ਹਰ ਫੈਸਲਾ ਤੱਥ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜੁਪੀਟਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਗੋ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਆਮ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਦਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਕਯੂਟਿਵ ਫੰਕਸ਼ਨ , ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥ। 4 ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਜਦੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਿਮਲਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਦਮ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਾਏ-^{ਬੀਆ} ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ, ਨਿਰਧਾਰਨ-^{ਛਕੀ}

ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਤੱਥ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੋਨੀ ਜੇ.

ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਰਧ- ਨਿਆਂਇਕ ਸੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਸੀ। ਕੁਝ

ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਜਿਰ੍ਹਾ-ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬਿਆਨ ਹੋਣ। ਹੋਰ . ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਫੈਸਲਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਨਿਆਂਇਕ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਲਾਰਡ ਰੈੱਡਕਲਿਫ਼ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਜ਼ਪੀਟਰ ਸਥਾਪਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਰਲ ਕਾਰਜ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ⁰ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਹੈ,

v, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁੱਖ ਹੈ- ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਰੀਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਮਾਨਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬੀਮਾ ਅਤੇ ^{nm} ^{op} ^{on} > ^he ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਦੋਂ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-A ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ qzmsi-ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਇਹ ਵਿਰੋਧ ਸੋਨੀ ਜੇ .

ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਲਕੱਤਾ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ:

- (a) ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਫਰੈਂਚਾਈਜ਼ੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ;
- (b) ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਈ

ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਉਸਦੇ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਜਨਤਕ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ^{ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ} ਹੈ;

- (c) ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ;
- (d) ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖਾਸ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ
- (e) ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਾਅ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਸ ਸੈਕੰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਛੋਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ- ਜੁਪੀਟਰ tion, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 'ance' Co" ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 45 ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀ-ਲਿਮਟਿਡ ਪਾਈਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਨ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਲਿਖਤਾਂ ^ ਹੁਣ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਾਰਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਸੋਨੀ ਜੇ. ਐਕਟ ਕੰਟਰੋਲਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕੁਬਿਟ" ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਇਹ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 52-ਏ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, "ਕੰਟਰੋਲਰ, ਅਜਿਹਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ" * ^ *

*****|" The

ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ "ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ" ਵਾਕੰਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥ ਕੀ ਹਨ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਅੰਜਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੁਪੀਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬੰਬਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੀਮਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ 17 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਕਿਹਾ:-

“ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ, ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

(i) ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ:

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.
v.
A. Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

(ii) ਉਪਰੋਕਤ-ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(iii) ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪਾਲਿਸੀਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

Soni J.

ਉਸਨੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਏਜੰਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਉਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

19 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕੋਲ (ਜੋ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ) 26 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਲਾਲਾ ਸ਼ੰਕਰ ਲਾਲ- ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤਾਰ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 21 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੀ-ਪਲਾਈ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਕਾਫੀ ਸੀ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਸਿਰਫ ਸਾਧਾਰਨ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵੇਰਵਿਆਂ ਜਾਂ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਦੋਸ਼. ਉਸੇ ਦਿਨ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੱਥ, ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 10 ਮਾਰਚ 1951 ਦੇ ਲਗਭਗ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਕਲਪਿਕ ਪਰ 26 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਪਨ ਜਰਨਲਮੈਂਟ ਲਈ ਪੁੱਛਣ ਲਈ

1951, 10 ਮਾਰਚ 1951 ਤੱਕ। 21 ਫਰਵਰੀ ਜੂਪੀਟਰ 1951 ਨੂੰ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਸਟੇਟ-ਜਨਰਲ ਇਨਿੰਗ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇਗਾ, ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। . 26 ਨੂੰ ਵੇ . '

ਫਰਵਰੀ 1951, ਕੰਪਨੀ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਅਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਆਮ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਲਸ ਸੀ। ਤਾਰੀਖਾਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਘੱਟ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ -----, ਅਤੇ ਖਾਸ ਦੋਸ਼ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ- ਸੋਨੀ ਜੇ. ਐਡ, ਇਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਗੈਰਵਾਜ਼ਬ ਹੋਵੇਗਾ।

* ਧਾਰਾ 52-ਏ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

"7. ਤੁਹਾਡਾ ਨੋਟਿਸ, ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬੰਬੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 409 ਅਤੇ 109 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਅਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਮ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਂਚ, ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਪੈਰੇ 9 ਅਤੇ 10 ਵਿੱਚ - ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਏ। ਉਸ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਗਿਆਰ੍ਹਵੇਂ (ਆਖਰੀ) ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਉਣ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣ। ਜੇਕਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

14 ਮਾਰਚ 1951 ਦਾ ਜੁਪੀਟਰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਨਰਲ ਇਨ . ਪੀਯੂਟੀਜੇਐਨ ਫਰਾਂਸੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

V.
A Rajagopalan
of Simla, The
Controllor of
Insurance and
another

Soni J.

“ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰੇ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਭੌਤਿਕ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ। ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਮੈਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਕਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਕਤ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਦੇਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰੇਗੀ, ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦਿਨ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗਾ ਪਰ ਜੇ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ ਜੋ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੰਬਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸੈਕਟਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੰਡ ਸੀਹਿਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਲਜ਼ਾਮ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨ ਜੋ ਕੰਟਰੋਲਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਿਆ ਕਿ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ। ਉਹ ਜੁਪੀਟਰ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਨੇਰਾ ^ ਜੇ
 ਐੱਨ "ਕੰਟਰੋਲਰ ਨਾਲ ਅਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਇਆ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ
 ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਸੀ «.

ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਸੀ ਕਿ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ
 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ
 ਆਈਐਫ ਯੂਆਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ nd ਮਾਮਲੇ. ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ
 ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ
 ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ -----ਉਸ
 ਦੇ ਕੋਲ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਨੂੰਨ
 ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਲਈ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ
 ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ
 ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ
 ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੋਖਮ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ।

14 ਮਾਰਚ 1951 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ
 ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ 'ਤੇ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ
 3 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ
 ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਪਮਾਨ
 ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ
 ਵਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੂਜੀਆਂ ਦੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਆਮ ਸਨ,
 ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ
 ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ। 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ
 1951 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
 ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਨ ਕੌਲ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ।
 ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਪਣੇ
 ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦਿਨ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ
 ਦੇ ਆਡੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ
 ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ
 ਸੁਣਵਾਈ 20 ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜੁਪੀਟਰ ਅਪ੍ਰੈਲ 1951, ਜਨਰਲ ਇਨ-ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ। ਸਰੋਸ ਕੰਪਨੀ
 ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪਣਾਇਆ। 20 ਅਪ੍ਰੈਲ
 1951 ਨੂੰ, ਆਡੀਟਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜੋ
 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ:-

of Simla, The
 Controller of
 Insurance and
 another

Soni J.

ਜੁਪੀਟਰ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਇਨ-ਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ
 ਭੇਜੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ
 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਆਡੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ
 ਭੇਜਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 14
 ਮਾਰਚ 1951 ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਦੀ
 ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ:-

2. ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਲਈ ਆਰਡਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ:-

- (1) ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ, 1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮਿਸਲ ਲੇਨੀਅਸ ਨੰਬਰ 17 ਅਤੇ 18 ਵਿੱਚ, ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬੰਬੇ, ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬੰਬੇ, ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਗੀਆਂ। 1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮਿਸਲ ਲੇਨੀਅਸ ਨੰਬਰ 19 ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ, ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਜ਼, ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਦਿੱਲੀ ਕੋਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ।
- (2) ਇਹ ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੌਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਜਾਂ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਰ ਰੈਂਡਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਗੀਆਂ।
- (3) ਕਿ ਜੀਵਨ ਬੀਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕਰਾਂ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
- (4) ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਜੁਪੀਟਰ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ Com-
e ^ ra Co" ਕੰਪਨੀਆਂ

ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ। ਲਿਮਿਟੇਡ

- (5) ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਅਡਵਾਂਸ ਜਾਂ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ^{^^^fa P} ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੀਮਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਹੋਰ
 - (6) ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
3. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10-45 ਵਜੇ, 14th ਤਤਕਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 20 ਵੇਂ ਤਤਕਾਲ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਸਾਡੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਮਿਤੀ' ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਹੱਥ. ਸਾਡੇ ਮਿਸਟਰ ਭਰਤ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਮਿਸਟਰ ਵੀ.ਆਰ.ਦੇਸ਼ ਪਾਂਡੇ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਪੀਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ, ਅਤੇ ਸੋਮਵਾਰ, 16 ਵੇਂ ਤਤਕਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ। . ਰਿਪੋਰਟ 17 ਤਰੀਕ ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਭੇਜੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ 20 ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਮਲਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ 19 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਛੁੱਟੀ ਸੀ। * ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਲੰਘਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
4. ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਕਈ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਜਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ, ਸਾਡੇ ਲਈ 2, 3, 4 ਅਤੇ 5 ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਥੇ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ।

The' Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.

v.
A Rajagopalan of
Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Soni J*

5. ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, 16 ਅਤੇ 17 ਵੇਂ ਤਤਕਾਲ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸੀ ਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ 13 ਵੇਂ ਤਤਕਾਲ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਾਡੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਜ਼ ਪੂਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਲਾਈਫ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ। ਸ੍ਰੀ ਪੀ ਐਨ ਕੌਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਰਡਰ ਸਿਰਫ ਲਾਈਫ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਾਡੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਲਾਈਫ ਡੀ ਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਆਡਿਟਿੰਗ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅਰਥਹੀਣ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੌਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ, ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਸੀਂ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਡੀਟਰਾਂ ਵਜੋਂ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ:-

'ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਰ ਆਡੀਟਰ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਵਾਉਚਰਾਂ ਤੱਕ ਹਰ ਸਮੇਂ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ। ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ।'

7. ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਜਨਰਲ ਇਨ-ਅੰਦਰ:- ਟਰਾਂਸ ਕੰ.,

(2) ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਸਟੇਟ, (3) ਸਿਮਲਾ, ਦਿ ਬੈਂਕ ਆਫ ਜੈਪੁਰ ਅਤੇ (4) ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ, ਕੋਲੰਬੋ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ * ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹਨ, ਸਬੰਧਤ ਸੋਨੀ ਜੇ. ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿਸਟਮ ਇਹ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹਨ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜੀਵਨ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਸਟਡੀ ਰਸੀਦਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ 14 ਮਾਰਚ 1951 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਹਨ :-

3% P. a "1 B^rarL° 1961 ^{ਕਿੱਥ}, 9 ਵੀਂ Ipln 1951 ny. 1,30,600 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

3% ਬਾਂਬੇ ਲੋਨ 1962 ਵਾਂ ਪੋਜ਼ਿਟਡ » "2nd ApiH 1951
FV ਰੁਪਏ 1,59,000

3% 1970- 1 lib ਅਪ੍ਰੈਲ 'j951 ਨੂੰ 75 ਲੋਨ ਲਾਈ ਪੋਜ਼ਿਟ ਸੀ.ਡੀ.
ਐੱਫ.ਵੀ.ਆਰ. 7,50,000

3°- 1959 61 FV 15 00 pyo 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 19 51 \$ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ

2% 1957 ਲੋਨ ਪੀ. V. 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰੁਪਏ। 3,75,009

9. ਜੀਵਨ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜੋ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, 3 ਪ੍ਰਤੀ

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.

v.

A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Soni J.

5,35,600 ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ ਦਾ 1986 ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਾਂਡ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਨਵਿਆਉਣ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਕੀ ਸਾਰੇ ਪਿੰਜਰੇ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸੀਂ 16 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਬੰਬੇ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ, ਅਤੇ ਬਾਂਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨਾ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਂਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 5,35,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੇਸ ਵੈਲਯੂ ਦੇ ਕੁੱਲ 27 ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਰਥਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:-

- (1) ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਲਿਮਟਿਡ, ਜੁਪੀਟਰ ਕਾਮ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ।
 - (2) ਦੋ ਸਮਰਥਨ (ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ) ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਲਾਲ ਅਤੇ' ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਲ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਾਰੇ 27 ਬਾਂਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਰਥਨ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿਆਹੀ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਂਡ ਵਿੱਚ ਡੋਰਸੀਜ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 - (3) ਜੁਪੀਟਰ ਤੋਂ ਟ੍ਰੇਪੀਕਲ।
 - (4) ਗਿੰਡਲੇਜ਼ ਤੋਂ ਗਰਮ ਖੰਡੀ।
 - (5) ਗਿੰਡਲੇਜ਼ ਤੋਂ ਟ੍ਰੇਪੀਕਲ।
 - (6) ਜੁਪੀਟਰ ਤੋਂ ਟ੍ਰੇਪੀਕਲ।
ਜੁਪੀਟਰ
ਜਨਰਲ ਇਨ-
 - (7) ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਜੀ. surance Co., ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਰਥਨਾਂ ਦੇ ^ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਸ਼ਿਮਲਾ, ਦ
10. 1,30,600 ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੇਸ ਵੈਲਯੂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ CP ਅਤੇ ਬੇਰਾਰ ਲੋਨ 1964 ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੰਿਆ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿਖੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ TM ^ ਉਸ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 25,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਪੰਜ ਟੁਕੜੇ ਸੋਨੀ ਜੇ ਅਤੇ 5,600 ਰੁਪਏ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਪੰਜ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਸਮਰਥਨਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਜੁਪੀਟਰ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਰ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਐਂਡੋਰਸੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਕੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

11. ਲਾਈਫ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਖਾਤਾ ਬੁੱਕਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ
 - ਇਸ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬੈਂਕ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਸਟਡੀ ਰਸੀਦ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ /
 ' ਸੀਲਬੰਦ ਪੈਕ^ ਨੇ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ।'

ਡੀ. ਅਬਰਾਹਿਮ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ 38 OQO.... 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿਖੇ ਰਿਹਾ।

ਪੀਪਲਜ਼ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਰੁਪਏ 5 ਲੈਕ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

9 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿਖੇ Mam ch an-Mo™ ਡਾਇਲ R s 6,20,000 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਸਟੋਰ, ਆਗਰਾ ਰੁ. 1, ਜੇ 5. OQ0 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਕਲਕੱਤਾ ਲੋਨ. ਰੁ. 6,11,077-6-0 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਦਿੱਲੀ ਲੋਨ ਰੁ. 7,02,493-9-0.... ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ।

The Jupiter
General In-
surance Co.,
Ltd.

v.

A Rajagopalan
of Simla, The
Controller of
Insurance and
another

Soni J.

12. ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:-

ਬੀਪੀ ਵੇਰਾ ਲੋਨ ਰੁਪਏ 5,CO 000 ਨੂੰ completion of ਡੀਡ ਲਈ with ਸਾਲਿਸਟਰ ਬੁਨ ਬੋਲਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,

NM Kamta ਰੁਪਏ 35,590 .. ਦਫਤਰ 'ਚ ਪਿਆ ਹੈ
ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ.

ਸੇਕ ਵੇ ਮੈਨਸ਼ਨ, ਰੁਪਏ 4,91,485 ... ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਨੀ; ਏਰੀਅਲ ਹਾਊਸ ਰੁਪਏ 4,7^0(10 ... ਨਾਲ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

13. ਅਸੀਂ ਲਾਈਫ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਅਤੇ ਡਿਬੈਚਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਫ ਕਸਟਡੀ ਰੀਸੀਟਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਜਨਰਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮਰਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਸੂਚੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

14. ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 9 ਵਿਚਲੇ ਬਾਂਡਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੈਰਾ 8, 11 ਅਤੇ 12 ਵਿਚਲੀ ਆਈਟਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ 14 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਡੀਟਰ* ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ, ਕਿੰਝ, ਉਸ ਦਿਨ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼

ਨਿਰਾਦਰ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੇਸ ਜੁਪੀਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਨਰਲ ਇਨ* ਅਪਮਾਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰਨ ^ ਸੀ ਡਿਗਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ। ਏਅਰ ਸ਼ੰਕਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਬਨਾਮ ਏ.ਐਲ. ਕੌਲ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਕਿ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸ਼ਿਮਲਾ, ਦ

ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ

ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕੀ ^ਹੋਰ ^ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਸੋਨੀ ਜੇ. ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ

' ਨਿਯੰਤ੍ਰਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ

ਲੀਬਿਤ ਹਨ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ
* ਰਾਏ ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼
ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਹੁਕਮਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ।
ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਸਹੀ
ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਟ੍ਰੋਪਿਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰ., ਲਿਮਟਿਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸੌਖ ਵਿੱਚ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਪੀਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ (iii) ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ
ਸੀ, ਪਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਸਨ। ਉਹੀ. ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜੁਪੀਟਰ
ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਰੀਪਲਾਈ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੰਬੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ
ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੰਡ ਸੀਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 409 ਅਤੇ 109 ਦੇ ਤਹਿਤ
ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵੀ ਉਸ ਦਿਨ ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲਿਖਤ ਦੇ
ਰੂਪ ਵਿੱਚ 1 ਸਮਾਨ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਜੁਪੀਟਰ ਵੀ ਟ੍ਰੋਪਿਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਜਨਰਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ .
ਡਿਊਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ,

L A

ਇੰਪਾਇਰ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਾਈਫ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਏ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਕੋ., ਲਿਮਟਿਡ, ਬੰਬਈ, ਕੰਟਰੋਲਰ- ਆਫ ਸਿਮਲਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰ , ਉਸ ਦੀ
ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਆਗੂ ਸਨ:- ਕੰਟਰੋਲਰ

ਬੀਮਾ ਅਤੇ “(i) ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ
ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ;
ਸੋਨੀ ਜੇ.

(ii) ਉਪਰੋਕਤ-ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ
ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ
ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ
ਹੈ;

(iii) ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਫੰਡ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ;

(iv) ਉਪਰੋਕਤ-ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਹਨ ਜਾਂ ਹਨ;

(v) ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ
ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(vi) ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪਾਲਿਸੀਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ
ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੰਪਨੀ 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਇੱਕ
ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਧਾਰ ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ
ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ
ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ

ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ.

ਸਿੰਘ ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਮਿਤੀ 1951 ਦੀ ਮਾਰਚ 1951 ਦਾ ਹੈ। ਜੋ 12 ਵੀਂ ਪਾਸ ਸੀ

ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮਾਰਚ, ਦਿ ਜੁਪੀਟਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਇਨਆਰ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ. ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਰਨ ਯਾ^o ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵੀ.ਵੀ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ.

ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 3 ਮਾਰਚ ਦੇ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ 1951 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਾ^T ਸ਼ਿਮਲਾ, ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਿ[^]J¹ ^^{an} ^ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 3 ਫਰਵਰੀ 1951 ਈ -----

ਸ੍ਰੀ ਦਾਮੋਦਰ ਸਵਰੂਪ ਸੇਠ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੋਨੀ ਜੇ.

, ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਕਢਵਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਸ੍ਰੀ ਐਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੋਪੜਾ, ਚਾਰਟਰ ਐਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ, ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਬੰਬਈ ਜਾ ਕੇ ਕਾਮ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਅਕਾਊਂਟ ਬੁੱਕਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ। ਸ੍ਰੀ ਚੋਪੜਾ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਰਜ਼ੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ। ਉਸ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਚੋਪੜਾ ਨੇ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਅਕਾਊਂਟ ਬੁੱਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨ ਬਰਾਂਚ ਕੋਲ ਕਰੀਬ ਸੱਤ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਜੇ ਵੀ ਪਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, ਦਿੱਲੀ, ਅਤੇ 17 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬੰਬੇ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਉਕਤ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਬਕਾਇਆ ਸਿਰਫ 9 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਵਰੂਪ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡਗਮਗਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੱਪ ਹੈ।

3 ਮਾਰਚ 1951 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ¹ ਸ੍ਰੀ ਦਾਮੋਦਰ ਸਵਰੂਪ ਸੇਠ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੀਟਿੰਗ

ਜੁਪੀਟਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਰਲ ਇਨ- ਮਾਰਚ 1951 ਦੀ 8 ਤਰੀਕ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬੀ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੀਟਿੰਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, 12 ਮਾਰਚ ਦੇ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ 1951 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਸਾਰੇ , ਮਾਰਚ ਦੇ 3 ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਵੀ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ^^ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ. ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਸੋਨੀ ਜੇ. ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਦਾਮੋਦਰ ਸਵਰੂਪ ਸੇਠ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਮਤਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੀਟਿੰਗ 27 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ:-

“ਇਹ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ. ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੀਵਾਨ ਬਹਾਦੁਰ ਐਨ.ਵੀ. ਸਯਾਨਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ. ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਕਿ. ਸ੍ਰੀ ਦਾਮੋਦਰ ਸਵਰੂਪ ਸੇਠ ਨੇ ਚੈਲੰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਆਫ ਸਰਟੀਓਰਰੀ ਆਦਿ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਵੀ. ਵੀ. ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ 12 ਮਾਰਚ 1951 ਨੂੰ ਜੋ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਬੋਰਡ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ (ਸੂਬੇਦਾਰਾਂ) ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਵਿਘਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੂਰਵ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ- ਜੁਪੀਟਰ ਸੀਡਿੰਗ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਜਨਰਲ ਇਨ- ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ।

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਲ।

of Notified Area Commit? ? ਓਕਾਰਾ (1), ਦਾ ਹੁਵਾਲਾ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ support of the objection, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਸਕਟਰੀਬਲ ਆਫ ਤਿੰਗੁਇਸ਼ਬਲ। ਇਨਸਿਊਐਂਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਾਮੋਦਰ ਸਵਰੂਪ ਸੇਠ ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ Soni J. ਗਏ ਤਥਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੋ ਚਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਨ। ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ 26 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਰਵੱਈਏ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਨਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 17 ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੀ। ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੀਮਾ ਫੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੌਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਾਲ ਹੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕੰਟਰੋਲਰ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚਲਾਇਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖਦਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਫੰਡ ਹੜਪੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਜਨਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਡਗਮਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ। 21 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ

ਜੁਪੀਟਰ ਫਰਵਰੀ 1951, ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ. ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਦਾਮੋਦਰ ਜਨਰਲ ਇਨ-ਸਵਰੂਪ ਸੇਠ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦਿੱਲੀ ਸੁਰਾਨ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਵਰੂਪ ਪੈਸੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੰਬਈ ਦੇ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਦਿੱਲੀ, ਅਤੇ ਸਿਮਲਾ, ਥੀਏ ਤੋਂ ਸੱਤ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਕਢਵਾਈ। ਸੰਦੇਹ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਲਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿੱਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੋਨੀ ਜੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇੰਪਾਇਰ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਾਈਫ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰ., ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰ, ਬਾਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਨ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ (iii) ਅਤੇ (iv) ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। •

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ, ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਤੋਂ, ਆਡੀਟਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਾ ਸਮਝੇ। ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਰਵੇ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦੋਸ਼. ਜੁਪੀਟਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਰਨ ^{^ e ^} ਕੋ * ਪਾਲਿਸੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਖਵਾਜਾ ਨਜ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ ^ਵ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ (1), ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦਾ ਵਧੇਰੇ * ਗੰਭੀਰ ਪਹਿਲੂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

^{^ ^}jagopaian
of Simla, The
controller of
Insurance and
another

ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ. ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਨੀ ਜੇ.

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਨਿਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਪਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਬਰੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਵੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਥੋਪਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣਯੋਗ

¹ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ

ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਇਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸੋਚਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-

- ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰੁਕਾਵਟ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਅੜਚਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ।

* ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 491 ਦੇ ਤਹਿਤ * ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ /

ਜੁਪੀਟਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

V " ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਿਮਲਾ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਲਈ ਵਿਅੰਜਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। [^] m [^] ° ਆਪਣਾ ਨੋਟਿਸ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਵੇ। ਇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਸੋਨੀ ਜੇ. ਕੀ ਉਹ ਕੋਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਕਿ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਕੰਟਰੋਲਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਜੋ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀ ਕੇਸ.

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ

lot

PUNJAB SERIES

I VOL.,V

ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

2505 HC—600—24-6-52—GP ਅਤੇ S. ਪੰਜਾਬ। ਸ਼ਿਮਲਾ।